

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Żłobku nr 3 w Elblągu .

Preambuła

Świadomi praw dziecka w tym szczególnie prawa do wolności od przemocy psychicznej i fizycznej zapisanego w Konwencji o prawach dziecka ustanawiamy **Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem**.

Mając na uwadze, że dziecko ze względu na swoją zależność od opiekunów oraz ograniczone możliwości samodzielnego zaspokajania swoich potrzeb wymaga szczególnej troski i ochrony ze strony dorosłych, dla żłobka jako instytucji wspierającej rodziny z małymi dziećmi w opiece i wychowaniu, nadrzędnym celem jest dobro dziecka.

Naszym mottem są słowa „czym dziecko żyje , tego się uczy”:

*„Jeśli dziecko żyje w atmosferze krytyki,
Uczy się potępiać.
Jeśli dziecko doświadcza wrogości,
Uczy się walczyć.
Jeśli dziecko musi znosić kpiny,
Uczy się nieśmiałości.
Jeśli dziecko jest zawstydzone,
Uczy się poczucia winy.
Jeśli dziecko żyje w atmosferze zachęty,
Uczy się ufności.
Jeśli dziecko jest akceptowane i chwalone,
Uczy się doceniać innych.
Jeśli dziecko żyje w atmosferze uczciwości,
Uczy się sprawiedliwości.
Jeśli dziecko żyje w poczuciu bezpieczeństwa,
Uczy się ufności.
Jeśli dziecko żyje w atmosferze aprobaty,
Uczy się lubić siebie.
Jeśli dziecko żyje w atmosferze akceptacji i przyjaźni,
Uczy się tego, jak znaleźć miłość w świecie.”*

Niniejszy dokument służyć ma zapewnieniu jak najlepszej ochrony przed krzywdzeniem, rozumianym przez nas jako zaniedbanie dziecka, stosowanie wobec niego przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz wykorzystywanie.

Rozdział I

Objaśnienia terminów

§1

1. Przez pracownika żłobka rozumie się każdą osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę.
2. Dzieckiem jest każda osoba przyjęta do żłobka w toku postępowania rekrutacyjnego, po dopełnieniu wszelkich niezbędnych formalności przez rodziców/ opiekunów prawnych. Do żłobka mogą uczęszczać dzieci po skończeniu 20 tygodnia życia do 3 lat, w uzasadnionych przypadkach do lat 4.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym rodzina zastępcza).
4. Zgoda opiekuna dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć takie działania, które powodują, że dziecko doznaje krzywdy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej, zaniedbywania.

Przemoc fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej. Jest intencjonalnym zachowaniem, które powoduje uszkodzenie ciała lub niesie za sobą takie ryzyko, czyli jest to działanie związane bezpośrednio z użyciem siły, które służy wymuszeniu określonego postępowania, wywołania lęku. Jest to min: popychanie, szarpanie, szturchanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", bicie różnymi przedmiotami, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, itp.;

Przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej. Często jest niezauważalna lub nienamacalna dla osób spoza związku. Często składają się na nią groźby oraz rzeczywista przemoc fizyczna lub seksualna. Wykorzystanie mechanizmów psychologicznych prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnego „JA”, niesie ze sobą stałe poczucie zagrożenia, wytwarza atmosferę napięcia i niepewności. Są to min. przymus i groźby, wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, kontrolowanie, izolowanie, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, szantażowanie, wyzywanie, straszenie, chłód emocjonalny, nadopiekuńczość.

Przemoc ekonomiczna - naruszenie własności. Wykorzystanie pieniędzy, jako narzędzia kontroli nad drugą osobą, ma na celu wprowadzenie całkowitej zależności finansowej. Jest to min: uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspakajania potrzeb (kuchnia, łazienka,) niszczenie rzeczy .

Przemoc seksualna - naruszenie intymności. Wykorzystywanie seksualne dzieci to aktywność seksualna z udziałem dziecka (do 15 roku życia) podjęta przez dorosłego, nastolatka lub dziecko, a sprawca ma przewagę wiekową, fizyczną, lub intelektualną nad swoją ofiarą. Jest to zmuszanie drugiej osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowanie aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Jej formy to min. dotykanie, pokazywanie, oraz zmuszanie do dotykania miejsc intymnych, gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, pokazywanie materiałów pornograficznych, rozbieranie wbrew woli itp.

Zaniedbywanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, ciągłe niezaspokajanie

podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych np. brak opieki i uniemożliwianie zaspokajania podstawowych potrzeb fizjologicznych (związanych ze snem, jedzeniem, higieną) brak szczepień.

6. Za Politykę Ochrony Dzieci odpowiedzialny jest każdy pracownik placówki, a nadzór nad jego realizacją sprawuje osoba koordynująca wyznaczona przez dyrektora żłobka.
7. Danymi osobowymi dziecka jest każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.
8. Zespół interwencyjny - zespół powołany przez dyrektora żłobka w przypadkach podejrzenia krzywdzenia dziecka. W skład zespołu mogą wejść: opiekunki z grupy dziecka, dyrektor, kierownik i inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§2

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informację na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Pracownicy żłobka monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§3

1. W przypadku podejrzenia przez pracownika, że dziecko jest krzywdzone pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi placówki.
2. Dyrektor/kierownik wzywa opiekunów dziecka, którego podejrzewa o krzywdzenie na rozmowę, w której uczestniczy pracownik żłobka mający wiedzę o dziecku.
3. W trakcie rozmowy opiekunowie dziecka są informowani o podejrzeniu krzywdzenia ich dziecka. Jeżeli podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka można wezwać ich w celu uzupełnienia zgłoszenia.
4. Dyrektor /kierownik sporządza notatkę z przebiegu rozmowy z opiekunem dziecka.
5. Opiekunowie dziecka otrzymują ofertę pomocy wewnątrz placówki z zaleceniem współpracy oraz są informowani o podjętych przez żłobek działaniach w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa.
6. Jeżeli wymagana pomoc przekracza możliwości placówki, opiekunowie dziecka otrzymują informację o ofercie wsparcia poza żłobkiem (zalecane formy pomocy, instytucje, w których taką pomoc można uzyskać). Jeżeli istnieje taka potrzeba, dziecko kierowane jest do specjalistycznej placówki pomocy dziecku.
7. Pracownicy wyjaśniający sprawę podejmują następujące działania:
  - a) przeprowadzają rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem(o ile jest to możliwe),
  - b) przeprowadzają rozmowę z innymi osobami, które pomogą w ocenie sytuacji,
  - c) wzywają do żłobka rodziców/opiekunów pokrzywdzonego dziecka,
  - d) sporządzają notatkę,
  - e) opracowują plan pomocy dziecku.
8. Wszystkie działania w planie pomocy dziecku mają na celu zapewnienie mu bezpieczeństwa i wsparcia.
9. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
  - a) podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,

- b) wsparcia jakie żłobek może zaoferować dziecku,
  - c) działań zespołu opiekunów względem krzywdzonego dziecka,
  - d) skierowania do specjalistycznej placówki pomocy dziecku (jeżeli istnieje taka potrzeba).
10. Plan pomocy dziecku jest przedstawiony przez dyrektora w obecności opiekunów grupy rodzicom/opiekunom prawnym dziecka z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
  11. W przypadku gdy działania nie przynoszą oczekiwanych rezultatów składany jest przez dyrektora wniosek o wgląd w sytuację rodzinną i zgłoszenie na policję lub prokuraturę.

§4

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych dyrektor żłobka powołuje zespół interwencyjny.
2. Dyrektor wraz z zespołem interwencyjnym informuje rodziców o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy).
3. Po poinformowaniu rodziców dyrektor żłobka składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji i/ lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodziny i Nieletnich.
4. Z przebiegu interwencji sporządza się notatkę służbową.
5. Notatkę załącza się do karty pielęgnacyjnej dziecka.
6. Wszyscy pracownicy żłobka i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych przyjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym związane są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§5

1. Postępowanie w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika żłobka, gdy podejrzenie podejmuje rodzic/opiekun prawny dziecka, uregulowane są przepisami zawartymi w procedurze działania w przypadku skarg w związku z podejrzeniem krzywdzenia dziecka przez pracowników żłobka zgłaszanych przez rodziców w żłobku.
2. W przypadku gdy pracownik żłobka zauważy, że jakiegokolwiek dziecko jest krzywdzone przez innego pracownika, osoba ta zobowiązana jest niezwłocznie powiadomić o tym dyrektora żłobka, a w przypadku jego nieobecności osobę go zastępującą oraz sporządzić notatkę zawierającą dokładny opis zaistniałej sytuacji.
3. Dyrektor wzywa na rozmowę pracownika w sprawie, w której została sporządzona notatka. W rozmowie oprócz wyżej wymienionych osób uczestniczy osoba go zastępująca oraz inne osoby mające wiedzę na temat zaistniałej sytuacji.
4. Dyrektor sporządza notatkę służbową zawierającą przebieg rozmowy, listę osób w niej uczestniczących a także wnioski i postanowienia.
5. W przypadku potwierdzenia podejrzenia, że fakt krzywdzenia miał miejsce na wniosek dyrektora żłobka, właściwy organ wszczyna postępowanie zmierzające do ukarania pracownika.

Rozdział IV

Zasady ochrony danych osobowych

§6

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
2. Każde dziecko ma prawo do ochrony jego danych osobowych.
3. Dane osobowe dzieci wykorzystywane są wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem ,do którego zostały udostępnione.
4. Opiekunom dzieci przysługuje wgląd do danych osobowych dziecka z możliwością ich zmiany.

5. Pracownicy żłobka, bezpośrednio sprawujący opiekę nad dziećmi zostają upoważnieni do przetwarzania danych osobowych.
6. Żłobek zapewnia środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę danych osobowych przed wglądem osób nieupoważnionych, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.
7. Pieczęć nad dokumentami zawierającymi dane osobowe dzieci sprawuje dyrektor żłobka.
8. Pracownik instytucji może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.
9. Pracownicy żłobka nie udostępniają przedstawicielom mediów informacji o dzieciach i ich opiekunach.
10. Pracownicy nie kontaktują przedstawicieli mediów z dziećmi.
11. W uzasadnionych sytuacjach pracownik może skontaktować się z opiekunami dziecka i zapytać o zgodę na podanie danych kontaktowych osobom zainteresowanym.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka.

§7

1. Żłobek zobowiązuje się do chronienia wizerunku dziecka.
2. Upublicznienie wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie wymaga pisemnej zgody opiekuna.
3. Rodzice/ opiekunowie wyrażają pisemną zgodę na publikację wizerunku dziecka.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznych relacji personel placówki- dziecko

§8

1. Posiłki, samoobsługa, higiena
  - a) dzieci są zachęcane do spożywania posiłków, zmuszanie nie jest stosowane,
  - b) dzieci zachęcane są do samodzielnego spożywania posiłków, w przypadku dzieci młodszych grup oraz w sytuacjach gdy taka pomoc jest wymagana, dzieci karmione są przez opiekunki,
  - c) dzieci spożywają posiłki wspólnie o stałych porach,
  - d) opiekunki pomagają dzieciom podczas posiłków, ubierania i rozbierania się,
  - e) opiekunki nadzorują czynności higieniczne (mycie rącek, nocnikowanie, korzystanie z toalety)
2. Wspólna aktywność (zajęcia, zabawy, teatrzyki,)
  - a) istnieje dowolność udziału w proponowanych dzieciom aktywnościach i działaniach,
  - b) dzieci są zachęcane do udziału w proponowanych formach i rodzajach aktywności,
  - c) zajęcia i zabawy są dostosowane do możliwości dzieci,
  - d) ograniczenia dzieci są akceptowane,
  - e) zawsze nad dziećmi sprawowana jest opieka opiekunek,
  - f) przedstawiciele firm i instytucji mający kontakt z dziećmi (teatrzyki, bale, sesje zdjęciowe) są sprawdzani pod względem wiarygodności.
3. Podczas swobodnej zabawy dzieci są obserwowane pod względem zachowania wskazującego na krzywdzenie .
4. Odpoczynek
  - a) w żłobku jest odpowiednia pora przeznaczona na odpoczynek,
  - b) nawyki dzieci związane ze snem i zasypianiem są respektowane i zaspakajane są ich potrzeby w tym względzie.

5. Zabawy na powietrzu
  - a) obcy nie mają wstępu na ogród żłobka,
  - b) opiekunki sprawują ciągły nadzór i opiekę nad dziećmi.
  - c) opiekunki i personel pomocniczy monitorują otoczenie żłobka podczas pobytu dzieci na terenie ogrodu
6. Język i równe traktowanie

Pracownicy placówki zobowiązani są do odnoszenia się z szacunkiem do dziecka wydając dzieciom polecenia rzeczowo, jasno i konkretnie, zobowiązani są także do spokojnego tłumaczenia dziecku oraz rozmowy z dzieckiem z pozycji dziecka (kontakt wzrokowy)

  - a) dzieci nie są etykietowane,
  - b) dzieci nie są przezywane,
  - c) dzieci nie są ponaglane,
  - d) możliwości i ograniczenia dzieci są respektowane.
7. Dyscyplina
  - a) dzieci w zależności od wieku oraz możliwości poznawczych są wdrażane do przyjmowania odpowiedzialności za swoje działania poprzez ponoszenie konsekwencji własnego zachowania,
  - b) wobec dzieci stosowane są konsekwencje a nie kary. Takimi konsekwencjami mogą być : odsunięcie od zabawy, zmiana aktywności, zwrócenie uwagi (dziecko odsunięte od zabawy, nigdy nie przebywa samo w innym pomieszczeniu, niż w tym, które odbywają się zajęcia i sprawowany jest nadzór opiekunek)

Rozdział VII Monitoring stosowania Polityki

§9

1. Polityka Ochrony Dzieci dotyczy wszystkich pracowników żłobka.
2. Żłobek monitoruje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.
3. Każdy z pracowników przed przyjęciem do pracy sprawdzany jest czy nie widnieje w rejestrze przestępstw na tle seksualnym .
4. Dyrektor żłobka wyznacza osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Polityki bezpieczeństwa w żłobku.
5. Każdy pracownik może zgłaszać zmiany i wskazywać naruszenie Polityki Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem w żłobku.
6. Osoba odpowiedzialna za monitorowanie przeprowadza raz w roku ankietę dotyczącą bezpieczeństwa dzieci i przestrzegania praw dziecka (załącznik nr 1), opracowuje ankiety, a wnioski przedstawia dyrektorowi żłobka.